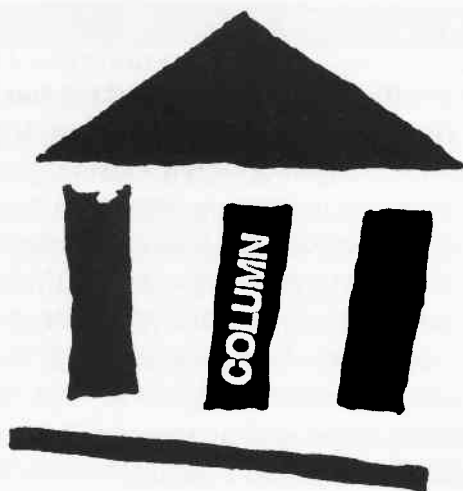

Het kind van de rekening

Er is weer een jaar voorbij. Donkere dagen, oliebomben, klaasgedichtjes en temperaturen beneden mijn preferentiewaarde maken duidelijk dat 1993 exit is. Met 1993 is nogal wat verloren gegaan. De beroemde brug uit 1566 in Mostar bijvoorbeeld. We hebben er wel een schoolvoorbeeld van hypocrisie aan overgehouden: de Kroatische legerofficier die wist te vertellen dat hij weliswaar de brug had laten beschieten, maar dat die domme brug vervolgens geheel eigener beweging is ingestort. Dat hattie nou niet moeten doen.

Over de oorlog op de Balkan is natuurlijk al meer geschreven dan ik in mijn leven ooit zal kunnen lezen. Over de waanzin van alle partijen en over de - al dan niet tot beleid verheven- onmogelijkheid om die waanzin een halt toe te roepen. Wat mij het meest bijblijft is het lot van de kinderen. Als volwassen mannen elkaar met gretigheid de hersens willen inslaan, soit, maar dat ze dat ook kinderen willen aandoen is een ontwikkeling waar ik met mijn pet niet bij kan. Welke destructieve filosofieën liggen ten grondslag aan het willens en wetens beschieten van een schoolplein vol kindertjes? Ik zie de beelden nog: kleutertjes met afgeschoten beentjes die kruipend een goed heenkomen proberen te zoeken. En dan die moord in Engeland, waar twee knaapjes van 10 een peutertje van 2 jaar ontvoeren, maltraiteren, tot de dood toe stenigen, om tenslotte het lichaampje door een trein in tweeën te laten rijden. Zoals ze zeiden, om eens mee te maken hoe zoiets gaat.

Dan hadden we het afgelopen jaar nog een Haagse kwakzalver die een meisje van twee geen hartoperatie toestond (omdat er iets met de yin en de yang niet goed zat, of vergelijkbaar gezwets), waardoor het kindje overleed. En een idioot die het vierjarig zoontje van zijn vriendin in een sloot verdrong door erop te gaan zitten. Ook de vriendin was trouwens al vermoord door meneer.

Het zal me allemaal wel extra aangrijpen omdat ik zelf thuis zo 'n lief klein kabouterdje van (nu) anderhalf jaar heb rondstappen, maar eigenlijk mag dat mijn beoordelingsvermogen niet beïnvloeden. Ik probeer altijd met een biologische verklaring te komen. Die ligt in Sarajevo, Engeland, Den Haag en in de sloot ongetwijfeld op het vlak van de geschiftheid.

Geschiftheid is een aantasting van de hersenen waarbij de moleculen die de beslissingen voor ons nemen iets anders doen dan dat ze zouden moeten doen. Vervolgens voeren de door de hersenen aangestuurde spieren de misvormde opdrachten ook daadwerkelijk uit en seinen onze ogen, die dat daarna allemaal zien, terug naar de hersenen dat het waarachtig is gelukt. Daarmee is de onschuld uitgesloten. Helaas hebben de Bosnische schoolkindertjes en andere peutertjes en kleutertjes niets meer aan een biologische verklaring. Daarom ook overheerst bij mij een biologisch gevoel: dat van de walging.

We zullen hopen dat in 1994 de natuurlijke selectie zich in negatieve zin niet zozeer richt op de kinderen, als wel op de geschiften van deze wereld. Want daarvan kunnen we er wel wat minder gebruiken.

Jelle W.F. Reumer